

LABORE ET ZELO

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Обсяг: 5 кредитів ЄКТС

Семестр: 6, Курс: III

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Інформація про викладача

Ім'я

Киричок Інна Іванівна,
Ярош Ольга Анатоліївна

Контакти

Е-mail: innakiricek700@gmail.com, тел.: (096) 531 95
94olha.yarosh4a@gmail.com, тел.: (068)3855852

Робоче місце

Кафедра педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту
ауд. 233 навчального корпусу № 2

Години консультацій

Вівторок 14.00 - 16.00

Опис курсу

Завдяки навчальній дисципліні студенти підготуються до викладання навчального предмету «літературне читання».

Теоретична частина курсу ґрунтується на сучасних наукових досягненнях педагогіки, методик викладання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі, на засвоєні основних понять, методів, форм, технологій навчання в НУШ.

Завданнями навчальної дисципліни є засвоєння знань про сучасні інноваційні методи, прийоми, засоби навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі; про типи і структуру уроків з літературного читання, вимоги до їх проведення. Студенти навчаться добирати методи, засоби, прийоми ефективного оволодіння учнями знань про літературу; навчаться розробляти уроки, позакласні заходи з мовно-літературної освітньої галузі, навчаться виготовляти дидактичні матеріали та працювати в команді.

Передують вивченню навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова», «Дидактика», «Теорія та методика виховання», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі: Методика навчання української мови»; вивчаються після: «Інновації у початковій школі (НУШ)», «Виробнича (педагогічна практика)».

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Початкова освіта» сприяє досягненню здобувачами таких **програмних результатів навчання**:

ПРН1. Спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію, українською мовою та однією з іноземних мов.

ПРН2. Застосовувати знання фундаментальних основ наук, критично осмислювати теорії, принципи, поняття у сфері професійної діяльності та/або навчання.

ПРН3. Збирати, інтерпретувати, оцінювати, застосовувати дані.

ПРН4. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

ПРН5. Планувати, моделювати, реалізувати, здійснювати рефлексію освітнього процесу, коригувати зміст навчання відповідно до освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти та Концепції НУШ, з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей учнів, їх інтересів і потреб, у тому числі й дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН6. Забезпечувати розвиток пізнавальної сфери, формувати бажання навчатися, розвивати критичне мислення в здобувачів початкової освіти.

ПРН7. Творчо підходити до розробки, завдань, змісту навчальних занять, використовувати різні методи, прийоми, новітні педагогічні технології, онлайн-сервіси, технології дистанційного навчання, форми навчальної діяльності здобувачів початкової освіти на засадах інтеграції змісту освітніх галузей та діяльнісного підходу в стандартних і нестандартних ситуаціях.

ПРН8. Створювати сприятливе, комфортне, безпечне, здоров'язбережувальне освітнє середовище для здобувачів початкової освіти, залучати молодших школярів до створення осередків НУШ.

ПРН9. Формувати ціннісні орієнтації, навички толерантної поведінки та протидії булінгу в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства.

ПРН10. Передбачати можливі реакції учнів на певні педагогічні впливи, відчувати їхній емоційний стан, виявляти гнучкість під час вибору методів педагогічного впливу з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей учнів.

ПРН11. Планувати, моделювати, проводити позакласні й позашкільні заходи з усіма учасниками освітнього процесу, здійснювати рефлексію.

ПРН12. Організовувати партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу, керувати розвитком молодших школярів, усвідомлюючи цінності громадянського суспільства.

ПРН13. Використовувати в освітньому процесі початкової школи інформаційно-цифрові технології, формувати уміння безпечного користування інформаційними джерелами в молодших школярів.

ПРН14. Використовувати сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти.

ПРН15. Застосовувати й оцінювати відкриті інформаційні джерела під час професійної діяльності з молодшими школярами.

ПРН16. Виявляти професійну мобільність та здатність до адаптації й самовдосконалення в професійній діяльності.

Мета курсу - формування у студентів системи знань, умінь та навичок з читання та аналізу художніх творів різних жанрів в учнів молодшого шкільного віку.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Початкова освіта» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування концептуальних наукових знань, практичних умінь та навичок, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-5. Здатність до роботи в команді: взаємодіяти з учнями, колегами, адміністрацією, батьками; здатність до самопрезентації, до ведення переговорів.

ЗК-6. Здатність виявляти, аналізувати, комплексно вирішувати проблеми, формулювати власну думку, уміти аргументувати.

ЗК-8. Здатність розробляти, організовувати, забезпечувати якісне виконання завдань і їх оцінювання.

ЗК-9. Здатність застосувати сучасні інформаційні і комп'ютерні технології для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів і у повсякденному житті.

ФК-1. Здатність планувати, моделювати, реалізовувати, аналізувати, коригувати освітній процес; пізнавальну діяльність, розвивати критичне мислення, формувати ціннісні орієнтації здобувачів початкової освіти на засадах партнерської взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, у тому числі й з дітьми з особливими освітніми потребами.

ФК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити, оцінювати та використовувати інформацію під час професійної діяльності.

ФК-3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ФК-5. Здатність добирати навчально-методичне забезпечення, зміст, доцільні методи, засоби, технології, форми навчання відповідно до освітніх галузей, вікових та індивідуальних особливостей учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК-6. Здатність до реалізації в освітньому процесі системи теоретичних (предметних) знань, практичних умінь і навичок, методик навчання з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

ФК-7. Здатність до проведення формувального оцінювання та моніторингу навчальних досягнень молодших школярів.

ФК-8. Здатність до організації взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу в різних формах.

ФК-9. Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток здобувачів початкової освіти, урахування осередки НУШ, вікові та індивідуальні потреби молодших школярів, в тому числі дітей, які мають особливі освітні потреби.

ФК-11. Здатність доносити інформацію до всіх учасників освітнього процесу, упроваджувати власний досвід на практиці, нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних навчальних ситуаціях.

ФК-12. Здатність адаптуватися до змін під час професійної діяльності, бути спроможним до професійної мобільності та самовдосконалення.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20/8* год.), практичних занять (10/4* год.), лабораторних занять (20/8* год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (100/130* год.).

Викладач використовуватиме такі методи навчання: пояснення, бесіда, лекція, вправи, робота з книгою, письмова робота, самостійна робота, пред'явлення вимог, заохочення, методи стимулювання почуття обов'язку і відповідальності; ділові ігри, аналіз ситуацій, консультації, мозковий штурм; відкритий мікрофон; дискусія, рольові ігри; робота в парах, групах, незакінчене речення, дерево рішень.

Перевірка теоретичного навчального матеріалу проводиться методами індивідуального та фронтального опитування; письмового тестування; виконання практичних завдань: створення плану-конспекту уроку та його проведення, розробка системи оригінальних вправ до творів з сучасної хрестоматії з читання для НУШ, створення колективного відеопректу уроку-імітації з читання, аналіз підручників з читання для НУШ в контексті вивчення певних жанрів літературних творів, підготовка презентації, декламування віршів напам'ять; екзамен.

Матеріали, які потрібні для викладання курсу: посібники, комп'ютер, презентації, дидактичні матеріали (таблиці), обладнання аудиторії № 121.

* – денна/заочна форми навчання

Організація навчання

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Усна народнопоетична творчість для дітей. Прозова творчість українського народу	2	-
2.	Розвиток літературної казки XIX – поч. XX ст.	2	2
3.	Українська дитяча література 30– 50-х років XX століття	2	-
4.	Сучасна українська дитяча література	2	2
5.	Зарубіжна дитяча література XX-XXI ст.	2	2
6.	Поняття виразного читання. Вироблення навичок виразного читання	2	-
7.	Специфіка вивчення в початковій школі творів різних жанрів	2	-
8.	Етапи роботи над художнім твором	2	2
9.	Уроки літературного читання, їх типи і специфіка. Особливості уроків добукарного та букварного періоду	2	-
10.	Українська дитяча література 60-х – 90-х років XX століття. (IV період)	2	
	Всього	20	8

Теми практичних занять:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Дитяча література як невід’ємна складова всієї літератури. Дитячий фольклор	2	-
2.	Дитячі твори зарубіжних письменників доби Романтизму	2	2
3.	Світова література для дітей у XIX-XX ст.	2	
4.	Українська дитяча література кінця XIX – середина XX ст.	2	
5.	Сучасні письменники України дітям. Українська сучасна дитяча література письменників Чернігівщини	2	2
	Всього	10	4

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Курс «Літературне читання» - органічна складова освітньої галузі «Мова і література». Оцінювання учнів на уроках читання	2	-
2.	Особливості побудови уроків читання в добукварний та букварний період навчання учнів початкової школи	2	
3.	Основні етапи процесу роботи над художнім твором	2	2
4.	Методика опрацювання оповідань та казок	2	
5.	Методика опрацювання байок	2	2
6.	Особливості уроків роботи з дитячою книгою, їх різновиди	2	
7.	Методика опрацювання віршів та науково-пізнавальних статей	2	2
8.	Методика вивчення прислів'їв, приказок, загадок, народних пісень та дум, міфів	2	
9.	Сучасні педагогічні технології динамічного та продуктивного читання у розвитку творчих здібностей учнів	2	-
10.	Електронні освітні ресурси на уроках читання та методика позакласної роботи з літературного читання в початкових класах	2	-
11.	Українська дитяча література кінця XIX– XX ст.	-	2
	Всього	20	8

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	РОЗДІЛ І. ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА Поняття про дитячу літературу Дитяча література як частина культури. Усна народна творчість Тема 1. Дитяча література як невід’ємна складова всієї літератури.		
1.	Поняття «дитяча література». Джерела і функції дитячої літератури. Ознаки дитячої літератури.	2	2
	Тема 2. Дитячий фольклор		
2.	Дитячий фольклор. Поняття «фольклор». Пареміографія. Загадки. Казка. Жанрові ознаки казки. Класифікація казок. Казки О.Пушкіна	2	2
	Тема 3. Міфологія як джерело дитячої літератури.		
3.	Поняття «міф», «міфологія». Специфічні ознаки міфу. Персонажі міфу, час і простір у міфології. Класифікація міфів.	2	2
	Тема 4. Біблія як важлива складова дитячої літератури	2	2
4.	Біблія як важлива складова дитячої літератури. Поняття «Біблія». Структура Біблії. Старий Заповіт. Новий Заповіт. Апокрифи. Євангеліє. Притча. Переклади Біблії на українську мову. Біблія для дітей.	2	2

	РОЗДІЛ II. ДИТЯЧА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ВІД ДОБИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ДО НАШОГО ЧАСУ Тема 1. Українська дитяча література доби Київської Русі Література Київської Русі.		
5.	Історія розвитку книгописання й книгодрукування. «Повість минулих літ» та її значення для розвитку дитячої літератури. «Повчання Володимира Мономаха...» як перший твір, адресований дітям.	2	2
6.	Творчість Г.Сковороди. Байки Харківські.	2	2
	Тема 2. Нова українська дитяча література		
7.	Нова українська дитяча література. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Значення «Енеїди» І.Котляревського для розвитку української дитячої літератури.	2	2
8.	Жанр байки. Байки П.Гулака-Артемовського, Л.Боровиковського, Є.Гребінки.	2	2
9.	Марко Вовчок як основоположниця дитячої літератури.	2	2
10.	Поетична творчість Т.Г.Шевченка.	2	2
11.	Творчість Л. Глібова для дітей. Журнал «Дзвінок».	2	2
	Тема 3. Українська література другої половини XIX – поч. XX ст.		
12.	Українська література другої половини XIX – поч. XX ст. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду.	2	2
13.	Журнал «Молода Україна» та інші періодичні видання. Прояви модернізму в українській дитячій літературі.	2	2
14.	Творчість І.Франка, Б.Грінченка та ін.	2	2
15.	Творчість для дітей Олени Пчілки, Лесі Українки, М.Коцюбинського, В.Винниченка.	2	2
16.	Творчість для дітей М.Вінграновського	2	2
	Тема 4. Українська дитяча література середини XX століття		
17.	Українська дитяча література XX століття. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Період «розстріляного відродження» і дитяча література.	2	2
18.	Тема Великої Вітчизняної війни у дитячій літературі. Діяльність журналу «Барвінок». Тематичне різноманіття поетичних, драматичних і прозових творів для дітей.	2	2
19.	Творчість П.Тичини, О.Олеса для дітей.	2	2
20.	Творчість М.Рильського, А.Малишка, Н.Забіли, О.Іваненко, Б.Харчука для дітей.	2	2
	Тема 5. Українська дитяча література кінця XX– початку XXI ст. Українська дитяча література кінця XX– початку XXI ст.		
21.	Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Твори «шістдесятників для дітей». Творчість В.Симоненка, Л.Костенко, Є.Гуцала, В.Нестайка.	2	2
22.	Творчість М. Підгірянки, О.Олеса, П.Тичини, В.Поліщука, А.Малишка, М.Вінграновського, І.Калинця, М.Воробйова, Д.Чередниченка, М.Стеблини, Л.Шияна, В.Близнеця, І.Світличного та ін.	2	2

23.	Дитяча література в контексті сучасного літературного процесу. Розвиток дитячої літератури ХХІ ст. Творчість І.Андрусяка, Зірки Мензатюк, О.Ільченка, Лесі Воронини, Анатолія Черниша, Ігоря Січовика, Ніни Шмурикової, Віолетти Дворецької, Олександра Дерманського та ін.	2	2
24.	Дитячі періодичні видання означеного періоду.	2	2
	Тема 6. Українська сучасна дитяча література письменників Чернігівщини		
25.	Особливості сучасної дитячої літератури Чернігівщини. Творчість письменників В.Струтинського, С.Дзюби, Ю.Збанацького. Дитячі письменники рідного краю: Лана Світко (Світлана Сусленко), Людмила Григорівна Шутько, Лариса Юхимівна Ткач.	2	2
	Розділ ІІІ. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ Тема 1. Зарубіжна дитяча література ХVІІ – ХІХ століть		
26.	Зарубіжна дитяча література ХVІІ – ХІХ століть. Поняття про літературну казку.	2	2
27.	Казки Шарля Перро, братів Грімм, Е.-Т.А.Гофмана, Гауфа.	2	2
28.	Творчість Г.К.Андерсена. Особливості казок Г.К.Андерсена.	2	2
29.	Сельма Лагерлеф «Пригоди Нільса».	2	2
	Тема 2. Твори для дітей письменників світу ХХ–ХХІ століть		
30.	Твори дітям: Микола Миколайович Носов, Кір Буличов, Юлія Вознесенська.	2	2
31.	Твори дітям: Альберт Ліханов, Сергій Алексєєв, Юрій Яковлєв, Юрій Коваль, Роман Сеф, Ірина Токмакова.	1	2
32.	Твори дітям: Сергій Михалков, Агнія Барто, Микола Сладков, Самуїл Маршак, Корній Чуковський.	1	2
33.	Твори для дітей письменників світу ХІХ-ХХ століть. Творчість В.Гюго, Дж.Лондона. З.Топеліуса, А.Ліндгрєн, Б.Нємцовой, Дж.Р.Толкіна, А.Мілна.	1	2
34.	Творчість О.Пушкіна, Л.Толстого, П.Єршова, К.Ушинського для дітей.	1	2
35.	Книги Джоан Роуллінг, Філіпа Пулмана, Девіда Амонда, Жаклін Уїлсон (Англія), Ульфа Старка і Марії Гріпе (Швеція), Йона Колфера (Ірландія) і Клауса Гагерупа (Норвегія), Корнелії Функе і Пауля Маара (Німеччина), Юти Трайберг (Австрія) і Енн Брашерес (США).	1	2
	Розділ 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА НАУКА Тема 1. Методика навчання літературного читання як педагогічна наука		
36.	Частини і джерела розвитку. Методологічні основи вивчення читання у початковій школі. Зв'язок методики навчання читання з іншими науками. Методи наукового дослідження. Характеристика основних етапів розвитку методики навчання літературного читання.	1	2
	Тема 2. Методика навчання грамоти		
37.	Психолого-лінгвістичні основи навчання грамоти. Наукові основи методики: читання та письмо як види мовленнєвої	1	2

	діяльності, психофізіологічна характеристика процесів читання та письма, особливості молодших школярів як читачів. Особливості букварів різних авторів для НУШ.		
38.	Процес навчання грамоти. Вимоги до уроків. Навчання прийомам роботи (складово-звуковому аналізу, звуковому аналізу, прийомам навчання читанню). Вимоги до уроків читання в підготовчий та основний періоди навчання грамоти.	1	2
	Тема 3. Особливості сприймання учнями художньої літератури		
39.	Залежність художнього сприймання учня від рівня його розвитку, життєвого досвіду, характеру його відтворюючої уяви, творчих здібностей, емоційної вразливості, читацьких інтересів та інших факторів. Основні етапи літературного розвитку молодших школярів. Сприймання художньої літератури учнями молодшого шкільного віку.	1	2
	Тема 4. Методи викладання літературного читання в початковій школі		
40.	Методика класного читання. Види, якості та способи читання в початкових класах. Завдання уроків читання. Види читання. Різні прийоми голосного читання. Переваги мовчазного читання. Види читання. Якості читання.	1	2
41.	Поняття про методи і прийоми викладання. Визначення методів на основі джерел знань, логічних форм мислення та інших критеріїв. Удосконалення і пошуки нових форм і методів навчання. Система класифікації методів В.В.Голубкова, Т.Ф.Бугайко і Ф.Ф.Бугайка, М.І.Кудряшова. Творчі завдання як засіб збудження в учнів інтересу до літературного читання. Удосконалення форм самостійної роботи. Основні методи стимулювання і мотивації навчання, методи контролю і самоконтролю ефективності навчання.	1	2
42.	Необхідність розумного поєднання на уроках літературного читання пошукових, репродуктивних форм роботи з учнями. Шляхи створення проблемних ситуацій.	1	2
	Тема 5. Набуття умінь правильного читання		
43.	Правильне читання в добукварний, у букварний та післябукварний період. Різні способи виправлення помилок читання. Вироблення навичок швидкого читання. Прийом навчання швидко читати. Прийоми роботи над удосконаленням швидкості читання.	1	2
	Тема 6. Поняття виразного читання. Вироблення навичок виразного читання		
44.	Виразне читання як це мистецтво відтворення думок, почуттів, настроїв, переживань, якими насичено твір. Особливості художнього читання. Спільне та відмінне між виразним та художнім читанням.	1	2
45.	Методика успішного оволодіння виразного відтворення тексту. Передумови виразного читання. Розвиток умінь виразного читання. Особливості читання поетичних творів.	1	2

	РОЗДІЛ 5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ Тема 1. Особливості вивчення літератури в молодших класах		
46.	Навчальні програми з читання О.Савченко та Р.Шияна для учнів 1-4-х класів. Робота над художнім твором на перших етапах освіти молодших школярів. Поступове ускладнення завдань. Внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки курсу.	1	2
47.	Читання твору і його види. Професійні вимоги до читання вчителя. Читання як праця і творчість. Види читання (мовчазне й голосне, класне й домашнє, суцільне і вибіркове, індивідуальне, в особах, колективне, читання напам'ять, коментоване). Прослуховування художніх творів у виконанні визначних майстрів сцени. Місце виразного читання у засвоєнні змісту та в аналізі творів, у розвитку культури усного мовлення та естетичних смаків школярів. Шляхи і прийоми аналізу.	1	2
	Тема 2. Уроки літературного читання, їх типи і специфіка. Оцінювання учнів на уроках читання.		
48.	Урок як основна форма навчально-виховної роботи з учнями. Своєрідність уроків літературного читання. Критерії ефективності сучасних уроків читання. Диференціація та індивідуалізація завдань. Внутрішня цілісність уроку як одна з необхідних умов його ефективності. Навчальні ситуації та їх логічна вмотивованість. Характеристика основних елементів уроку. Формування узагальнених знань як одна з необхідних умов розумового розвитку школярів. Урок читання як окрема ланка в загальній системі уроків.	1	2
49.	Оцінювання учнів на уроках читання. Системний підхід до оцінки уроків. Врахування комплексу психологічних, педагогічних, гігієнічних, етичних вимог. Оцінювання творчих робіт учнів.	1	2
	Тема 3. Сучасні педагогічні технології динамічного та продуктивного читання у розвитку творчих здібностей учнів		
50.	Сучасні педагогічні технології динамічного читання у розвитку творчих здібностей учнів. Методи навчання оптимального читання О. Декролі, М.Зайцева, Г. Домана; технологія навчання читання з опорою на звуковий орієнтир О.Кушніра, І.Федоренко; технологія читання за складами та словами зі збігом приголосних Ю.Ємельянова; технологія динамічного читання О.Кузнєцова, Л.Храмова; технологія навчання читання вголос і про себе з використанням дидактичних засобів та алгоритмів читацької діяльності М.Омарокової; метод динамічного читання, його прийоми. Технологія продуктивного читання, прийоми розвитку критичного мислення, комікси, сторітеллінг та «щоденні п'ять» на уроках читання.	1	2
	Тема 4. Етапи роботи над художнім твором		
51.	Аналіз твору. Роль аналізу у поглибленні на основі тексту попередніх вражень, знань учнів про художній твір як ідейно-естетичну цінність. Аналіз і літературний розвиток учнів, дискусії з приводу методів шкільного аналізу. Рівень і обсяг аналізу	1	2

	залежно від вікових особливостей учнів та освітньо-виховних завдань викладання читання, забезпечення в процесі аналізу емоційно-образного сприймання твору. Найпростіші літературознавчі терміни на уроках читання. Ознайомлення з методикою встановлення послідовних часових, причиново-наслідкових та смислових зв'язів частин тексту.		
52.	Характеристика 3 етапів роботи над художнім твором. Складові частини до аналізу. Загальні вимоги до аналізу образів-персонажів. Типові помилки в шкільному аналізі персонажів літературного твору. Методичні прийоми роботи над образом-персонажем, аналіз вчинків, поведінки, оточення, портретних характеристик, мови, самохарактеристик, висловлювань інших персонажів тощо. Порівняльна та групова характеристика образів.	1	2
53.	Підсумковий етап у процесі вивчення твору. Мета підсумкового етапу, його особливості. Методичні форми роботи: бесіда про значення твору письменника, традиції і новаторство, письмові відповіді тощо.	1	2
	Тема 5. Специфіка вивчення в початковій школі творів різних жанрів		
54.	Врахування генеалогічної (жанрової) природи художнього твору – неодмінна умова ефективності його аналізу в єдності форми і змісту.	1	2
55.	Різноманітність методичних форм і прийомів роботи. Складання плану. Переказ твору і його види. Урізноманітнення прийомів навчального аналізу з метою розвитку творчої уяви школярів, активізації їх навчальної діяльності. Організація і стимулювання домашнього читання різних творів (байки, казки, оповідання).	1	2
56.	Ознаки казки: народні і авторські, особливості будови казки. Особливості казок. Повтор епізодів.	1	1
57.	Методика опрацювання оповідань. Оповідання як невеликий художній твір. Типи оповідань. Сутність методики. Оповідання про природу, які не мають виразного емоційного змісту.	1	1
58.	Особливості роботи над казкою. Казка як найбільш таємничий та фантастичний вид УНТ. Особливості вивчення окремих фольклорних жанрів. Сприймання учнями народних казок і специфіка їх аналізу. Конструювання учнями казкових образів. В.О.Сухомлинський про роль казки в дитячому колективі.	1	1
59.	Процес читання казки. Добір казок у читанках. Побудова уроків читання казок. Структура уроків читання казок. Ознайомлення з текстом казки і тлумачення (при необхідності) слів і виразів, відповіді на запитання, складання плану (малюнки і слова), різноманітні форми переказування. Зміст, мета і завдання кожного з цих етапів. Прийоми інсценізації і драматизації. Інсценізація як переробка будь-якого твору (у тому числі і казки) для сцени або кіно. Казки „Дружні звірі”, „Лисичка і Журавель”.	1	1
60.	Методика вивчення байок і віршів. Особливості роботи над байками. Байка як невеликий віршований твір. Етапи роботи над байкою.	1	1

	Особливості роботи над віршами. Вірші сюжетні та ліричні. Підготовча робота. Виразність читання. Особливості прочитання поетичних рядків, аналіз зображувальних засобів. Розкриття змісту в єдності з художніми засобами. Вірші ліричні, їх специфіка вивчення в початковій школі. Вірші соціально-політичного змісту: про працю і життя людей, про батьківщину, про патріотизм. Робота над такими творами.		
61.	Нарис як оповідний художньо-публіцистичний твір. Введення нарисів до читанок, робота над нарисом. Аналізі нарису та словникова робота. Етапи роботи над нарисом. Узагальнююча бесіда.	1	1
62.	Методика вивчення прислів'їв, приказок, загадок, колискових, потішок. Зіставлення прислів'їв з окремими життєвими епізодами. Шляхи донесення до учнів думки про втілення у прислів'ях і приказках народної мудрості та практичного досвіду, Використання уривків з художньої літератури для ілюстрування змісту прислів'їв і приказок.	1	1
63.	Формування в учнів уявлень про загадку як поетичний жанр фольклору. Способи розкриття художньої структури загадки; бесіда про особливості опису предметів і явищ в народних загадках, зіставлення поетичних описів, явищ, предметів у загадці з описами їх у наукових статтях та ін. Організація вчителем роботи зі створення загадок дітьми.	1	1
64.	Специфіка вивчення в школі народних пісень та дум. Методичні прийоми розкриття їх жанрової своєрідності. З'ясування на конкретних прикладах тематичного розмаїття і художньої краси народного пісенного репертуару. Коментоване прослуховування фонозаписів пісень і дум або їх фрагментів.	1	1
65.	Особливості роботи над п'єсами.	1	1
66.	Специфіка вивчення в школі міфів. Міфи Давньої Греції	1	1
	Тема 6. Методика позакласної роботи з літературного читання в початкових класах. Робота з дітьми з особливими освітніми потребами на уроках читання		
67.	Основні форми позакласної роботи з літературного читання в початкових класах. Організація позакласного читання під керівництвом вчителя. Гурткова робота. Вивчення спадщини письменників та поетів рідного краю для дітей.	1	3
68.	Робота з дітьми з особливими освітніми потребами на уроках читання.	1	3
	Тема 7. Електронні освітні ресурси на уроках читання		
69.	Електронні освітні ресурси на уроках читання: Kahoot!, Matific, Educational City, DoodleMaths, Brix Learning, Istation, Unimersiv, Thrively, Prodigy Maths, Hegarty Maths, (g). Переваги та негативні аспекти використання електронних освітніх ресурсів у освітньому процесі.	1	3
	Всього	100	130

Оцінка

Критерії поточного оцінювання:

Відмінно – студент має глибокі, міцні систематичні знання усіх положень теорії методики навчання літературного читання, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, принципи, методи науки; виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки; виявляє власне ставлення до здобутої інформації; використовує засвоєні знання та уміння у нестандартних ситуаціях; здатний вирішувати проблемні питання, які пов'язані з аналізом літературних явищ, найефективнішими формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання молодших школярів на сучасному етапі розвитку школи. Відповіді студента відрізняються точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. Студент самостійно розв'язує типові методико-риторичні задачі, стандартні, комбіновані й нестандартні проблемні ситуації; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні різних видів робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, умінням оцінювати власні помилки.

Добре – студент володіє достатнім рівнем знань усіх положень теорії методики навчання літературного читання, може вільно сформулювати, закони, принципи та методи науки, але не здатний користуватися широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, не завжди виявляє власне ставлення до здобутої інформації; використовує засвоєні знання та уміння у типових ситуаціях; здатний стандартно вирішувати проблемні питання, пов'язані з аналізом літературних явищ, найефективнішими формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання молодших школярів. Відповіді студента відрізняються точністю формулювань, логікою, але розуміння не є узагальненим. Студент самостійно розв'язує типові методико-риторичні задачі, стандартні, комбіновані проблемні ситуації, проте інколи не може глибоко проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні різних видів робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Його дії відрізняються раціональністю, проте інколи він недостатньо уміє оцінювати власні помилки.

Задовільно – знання студента є недостатньо повними, він хоч і відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язків між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії (принципи, методи, прийоми, технології); намагається аналізувати літературні процеси та явища, методичні феномени; застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, не виявляє власного ставлення до інформації; робить поверхові висновки. Відповідь логічна, проте неповна, недостатньо обґрунтована, з певними неточностями. У практичних завданнях є несуттєві помилки.

Незадовільно – студент на рівні елементарного відтворення презентує окремі факти, елементи, об'єкти, фрагменти навчального матеріалу з методики навчання літературного читання. Студент висвітлює питання теорії неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, власне ставлення до інформації. У відповідях та у практичному завданні припущені суттєві помилки.

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
5	Підготовка презентації однієї з технологій читання: Оцінюється: відповідність змісту темі -1 б., дотримання вимог до оформлення презентації – 2 б., оригінальність подачі матеріалу та повнота його викладу – 2 б.

10	Створення 3 конспектів уроків з читання та проведення фрагментів цих уроків*: * Оцінюється: конспекти уроків та доцільність використаних методів, прийомів та засобів навчання – 3,5 б., подача матеріалу або здійснення мікровикладання (комплекс дидактичних, проєктивних, організаторських, мовленнєвих, акторських здібностей) – 3,5 б., самоаналіз – 3 б.
5	Розробка оригінальних вправ до творів з сучасної хрестоматії для читання для НУШ (наприклад, хрестоматії з сучасної української дитячої літератури укл. Т.Стус): Оцінюється: системність подачі вправ, їх різнотипність – 2 б., оригінальність розроблених вправ – 2 б., раціональне співвідношення типів вправ – 1 б.
10	Виконання тесту на платформі Moodle на знання текстів творів: Оцінюється: виконання усіх тестових завдань на знання текстів творів – 1 б., правильність відповідей – 9 б. Для виконання тесту потрібно прочитати такі твори українських та зарубіжних дитячих письменників: Ю.Старостенко «Осінній господар»; Ш.Перро «Попелюшка», «Кіт у чоботях», «Синя борода», «Спляча красуня», «Червона шапочка», «Осляча шкура»; «Кирило Кожум'яка» (українська народна казка); «Микита Кожум'яка» (рос. народна казка); «Про Оха-чудотвора» (укр. народна казка); «Синя Свита Навиворіт пошита» (білорус. народна казка); «Кривенька качечка» (українська народна казка); «Мудра дівчина» (українська народна казка); «Золотий черевичок» (українська народна казка); Анатолій Дімаров «Для чого людині серце»; Юрій Ярмиш «Місто дружних майстрів», «Музична історія»; Олександр Зима «Закляття золота й вогню»; І.Калинець «Про що розповіли незабудки»; Всеволод Нестайко «Суд у цирку», «Пригоди їжачка Колька Колючки та його вірного друга і однокласника зайчика Косі Вуханя», «П'ятірка з хвостиком», «Про комарика Зюзю», «Просто Олесь друг», «Троє за парканом», «Шура і Шурко»; Д.Чередниченко «Хлопчик Івасик та дідусь Тарасик»; О.Копиленко «Розбишака чив»; Л.Українка «Біда навчить»; Г.Тютюнник «Бушля», «Біла мара»; Ю.Збанацький «Лелеки»; Олександр Олесь «Бабусяна пригода»; Наталя Забіла «У дитячому театрі»; Василь Сухомлинський «Красиві слова і красиве діло», «Сонце заходить», «Кінь утік», «Ой, як же я берегтиму тебе!», «Як Сергійко навчився жаліти», «Скільки ж ранків я проспав», «Сергійкова квітка»; М. Слабошпицький «Хата, де жили страхи»; А. Григорук «Гра в шахи»;

	П.Бабанський «Обіцянка»; О.Буцень «Наше відкриття», «Айстри»; М.Стельмах «Гуси-лебеді летять»; Я.Стельмах «Ловись, рибко!»; Г.Андерсен «Гидке каченя»; П.Єршов «Коник-горбоконик»; О.Пушкін «Казка про мертву царівну та 7 богатирів», «Казка про рибака та рибку», «Казка про царя Салтана»; І.Франко «Лисичка та Журавель», «Фарбований лис»; О.Іваненко «Синичка»; І.Липа «Лада Прекрасна»; Брати Якоб і Вільгельм Грімм «Шипшинка», «Бременські музиканти», «Король Дроздобород», «Пані Метелиця», «12 братів», «Про рибака та його дружину»; З.Топеліус «Казка про старого гнома»; Карло Коллоді «Пригоди Пінокіо»; О.Толстой «Пригоди Буратіно»; Л.Мовчун «Горіхові принцеси»; Астрід Ліндгрен «Про Карлсона, що живе на даху»; Божена Немцова «У царя Трояна цапині вуха»; Едуард Успенський «Дядя Федір»; Микола Носов «Пригоди Незнайка та його друзів», «Фантазери», «Мишкова каша», «Ляпка»; Л.Керролл «Аліса в країні чудес»; В.Близна «Земля світлячків»; П.Утевська «Гості з далеких берегів»; А.Давидов «Свідки минулих епох»; О.Дерманський «Чудове чудовисько»; О.Донченко «Лісничиха»; О.Слабошпицький «Славко і жако»; Б.Грінченко «Ксеня»; Н.Шейко-Медведєва «Лисиця, що впала з неба»; Д.Родарі «Дорога, що нікуди не вела».
5	Аналіз підручників з читання для НУШ в контексті вивчення певних жанрів літературних творів: Оцінюється: системність викладу та аналіз матеріалу про кількість творів, які автор підручника пропонує для вивчення певного жанру – 1 б., аналіз типів завдань з прикладами під час вивчення творів – 2 б., загальні висновки про підручник в контексті вивчення певного жанру та пропозиції щодо вдосконалення підручника – 2 б.
5	Декламування напам'ять програмових віршів: Оцінюється: точність відтворення напам'ять 50 віршів – 4 б., виразність декламування - 1 б. Список віршів для вивчення: 1. В.Сосюра. Як не любить той край. 2. Л.Костенко. Усе моє, все зветься Україна. Берізки по коліна у воді. Шипшина важко віддає плоди. Вже брами літа замикає осінь. Красива осінь вишиває

	клени. 3. Г.Бойко. Консультант. Як невдаха виступав. Ділові розмови. 4. М.Сингаївський. Дощ із краплі починається. 5. Т.Шевченко. Реве та стогне Дніпр широкий, Вітер з гаєм розмовляє. Зоре моя вечірняя. Село! І серце одпочине. І досі сниться. Сонце заходить. Тече вода з-під явора. 6. І.Франко. Дрімають села. 7. Л.Українка. Конвалія. На зеленому горбочку. Як дитиною бувало. 8. П.Тичина. Хор лісових дзвіночків. 9. М.Рильський. Ким хочеш бути, хлопчику, в житті? Зима. 10. Л.Глібов. Зозуля і півень. Чиж та голуб. Зимня пісенька. Лебідь, рак і Щука. Коник-стрибунець. 11. Д.Павличко. Небеса прозорі. Школа. Де найкраще місце на землі. Школа. 12. М.Чумарна. Хто сьогодні зірка в класі? 13. Н.Кир'ян. Словенятко. Ми в цьому світі не самі. Зимові слова. 14. В.Лучук. Тільки мама 15. А.Костецький. Батьківщина. Все починається з мами. Починається весна. Хвостата мова. 16. М.Чернявський. Рідний край. 17. А.Качан. Крихта хліба. 18. О.Олесь. Ялинка. Згадую: так я в дитинстві любив. 19. Г.Чубач. Я беру своє відерце. Роса. 20. Д.Білоус. Кожну літеру ціни. 21. В.Ткаченко Квітень. 22. Л.Забашта. Дивосвіт. Берізонька. 23. Ходить гарбуз по городу. 24. М.Підгірянка. Ліс. Прийшла осінь. 25. С.Жупанин. Наталчина пригода. 26. П.Воронько. Чапля зшила черевики. Причина. В лісі є зелена хата. 27. М.Вороний. Сніжинки. 28. В.Скомаровський Козубок-колобок. Казкові шати. 29. І.Світличний. Півень-горлопан. 30. М.Хоросницька. Матусин заповіт. 31. В.Гринько. Сім. 32. Г.Могильницька. Бабусяна радість. 33. В.Малишко. Веселий Новий рік.
10	Відеопроект імітації уроку з літературного читання (тема та клас за вибором), який готує уся група студентів: Оцінюється: розробка конспекту уроку, оригінальність – 5 б., підготовка дидактичного матеріалу до уроку – 2 б., якість відеозйомки імітації уроку – 1 б., участь у груповій діяльності студентів в ролі учнів – рольова гра (здатність до перевтілення) - 1 б., здатність виконувати роль учителя (перевтілення) – 1 б.
10	Контрольна робота №1: Оцінюється: письмові відповіді на 2 теоретичні питання та 1 практичне завдання. За аргументовану правильну та розгорнуту відповідь – 3,3 б. за кожне питання.

10	Контрольна робота №2: Оцінюється: письмові відповіді на 2 теоретичні питання та 1 практичне завдання. За аргументовану правильну та розгорнуту відповідь – 3,3 б. за кожне питання.
30	Екзамен (письмовий або усний) 23-30 - студент має глибокі, міцні систематичні знання усіх положень теорії методики навчання літературного читання, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, принципи, методи науки; виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки; виявляє власне ставлення до інформації; використовує засвоєні знання та уміння у нестандартних ситуаціях; здатний вирішувати проблемні питання, які пов'язані з аналізом літературних явищ, найефективнішими формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання молодших школярів на сучасному етапі розвитку школи. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань, при розв'язуванні типових методико-риторичних задач, стандартних, комбінованих та нестандартних проблемних ситуацій виявляє оригінальність. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, умінням оцінювати помилки й аналізувати результати; 17-22 - студент володіє достатнім рівнем знань усіх положень теорії методики навчання літературного читання, може вільно сформулювати, закони, принципи та методи науки, але не здатний користуватися широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, не завжди виявляє власне ставлення до інформації; використовує засвоєні знання та уміння у типових ситуаціях; здатний стандартно вирішувати проблемні питання, пов'язані з аналізом літературних явищ, найефективнішими формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання молодших школярів. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, але розуміння не є узагальненим. Студент самостійно розв'язує типові методико-риторичні задачі, стандартні, комбіновані проблемні ситуації, проте інколи не може глибоко проаналізувати й узагальнити отриманий результат. Його дії відрізняються раціональністю; 10-16 - знання студента є недостатньо повними, він хоч і відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язків між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії (принципи, методи, прийоми, технології); намагається аналізувати літературні процеси та явища, методичні феномени; застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, не виявляє власного ставлення до інформації; робить поверхові висновки. Відповідь логічна, проте неповна, недостатньо обґрунтована, з певними неточностями. У практичних завданнях є несуттєві помилки; 0-9- студент на рівні елементарного відтворення презентує окремі факти, елементи, об'єкти, фрагменти навчального матеріалу з методики навчання літературного читання; висвітлює питання теорії неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, власне ставлення до інформації. У відповідях та у практичному завданні припущені суттєві помилки.

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом вашого курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – можна узгодити графік навчання.

Запізнення. Крайньою межею здачі усіх видів завдань та ІНДЗ є три дні до екзамену. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Академічна доброчесність та плагіат. Якщо ви 1) використовуєте чужі фрази, абзаци чи ідеї своїми словами іншої людини і 2) не вкажете посилання, то ви зробили плагіат певної людини. Є два способи переконатися, що ви не плагітуєте: 1) презентувати власні ідеї та 2) коли ви представляєте чужі ідеї чи фрази, надаючи покликання. Плагіат - серйозна проблема сучасного світу, тому я активно перевірятиму вашу роботу, щоб переконатися, що ви не запозичували текст та чужі ідеї. Якщо я виявлю, що ви зробили плагіат у завданні, воно не буде зараховане, а я повідомляю про інцидент декану.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою. Для виконання завдань з курсу студентів потрібно зареєструватися у Zoom та приєднатися до курсу в Moodle.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodex.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті. Деякі теми можуть бути зараховані за результатами проходження дистанційних курсів за наявності представленого викладачу сертифікату.

Література:

Основна література:

1. Антонкова, М. Інтегрований день у 2 класі : (літературне читання, математика, природознавство, образотворче мистецтво). *Початкова школа*. 2019. №4. - С.31–36.
2. Бескорса О.С., Моторіна Д.А. Інноваційні технології навчання читання у практиці сучасної початкової школи. Теорія та методика навчання. Випуск 12. Т. 1. 2019. С. 23-28.
3. Богданець-Білокаленко Н. Українська мова та читання : підруч. для 3 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах) : Частина 2 : Читання / Наталія Богданець-Білокаленко, Юлія Шумейко. Київ : Грамота, 2020. 160 с.

4. Богданець-Білоskalенко, Н. Особливості роботи за навчально-методичним комплектом до підручника "Українська мова та читання. 3 клас. Частина 2" (автори: Н. Богданець-Білоskalенко, Ю. Шумейко). *Початкова школа*. 2020. № 9(615). С. 26-33.
5. Варзацька Л. О. Українська мова та читання : підручник для 3 кл. закладів загальн. середн. освіти : у 2-х ч. Ч. 1. / Л. О. Варзацька, Т. О. Трохименко. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. 160 с.
6. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1 / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська, С. Г. Дубовик. К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
7. Вашуленко, О. Методичні рекомендації щодо роботи за новим підручником "Українська мова та читання. 3 клас. Частина 2" (автор О. В. Вашуленко). *Початкова школа*. 2020. № 9(615). С. 14-20.
8. Гнатенко К. І. Методика роботи над характеристикою образу-персонажа в курсі літературного читання в початковій школі: автореф. дис... канд. пед. наук. спец. 13.00.02. К., 2019. 23 с.
9. Гнідець, У. Канон літератури для дітей та юнацтва. *Слово і Час*. 2014. N 8. С. 72-81.
10. Головченко, Н. Як "Морськосвинський детектив" Івана Андрусяка заохочує дітей до читання. *Українська мова і література в школі*. 2021. N 2. С. 51-52.
11. Горбунова, Л. Урок літературного читання, 2 клас. *Початкова школа*. 2019. № 6. С. 43–47.
12. Гордієнко, О. А. Професійна підготовка студентів – майбутніх учителів початкової ланки загальноосвітньої школи до викладання зарубіжної літератури на уроках літературного читання. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки* / Міністерство освіти і науки України, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. - № 4 : П'яті Бугайківські читання. С. 125-130.
13. Горніцька, А. Урок позакласного читання, 4 клас. *Початкова шк.*. 2020. № 2(608). С. 24–27.
14. Гурбанська, А. Віктор Близнець у житті й творчості: до 85-річчя від дня народження. *Літературна Україна*. 2018. N 15 (19 квітня). С. 14.
15. Державний стандарт початкової освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р., № 87). URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartupochatkovoyi-osviti>. (дата звернення 2.06.2022).
16. Дитяча біблія у 365 оповіданнях / упоряд. М. Бетчелор ; худож. Д. Хейсома ; пер. з англ. Г. Квасової, Ю. Дорофєєва. К. : Світло на Сході, 2015. - 416 с.
17. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори українських письменників II половини XIX – першої половини XX століття. Навчальний посібник / Упорядник Н. І. Богданець-Білоskalенко. К.: Видавничий Дім "Слово", 2006. 256 с.
18. Діхтяренко, Л. Урок літературного читання у 2 класі з використанням технологій критичного мислення. *Початкова школа*. 2019. № 3. С. 14–18.
19. Дяченко, Л. Як організувати роботу дітей в інклюзивному класі на уроках української мови і читання. *Початкова школа*. 2020. № 1. С. 48–50.
20. Захарійчук М. Українська мова та читання : підруч. для 3 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах) : Частина 1 : Українська мова / Мар'яна Захарійчук. Київ : Грамота, 2020. 160 с.
21. Знахідки ключниці, або відкрийте книжку!: рубрика в журналі "Дивослово" : огляд сучасної дитячої літератури / ведуча рубрики Н. Марченко. *Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах*. 2016. N 4. С. 56-61.

22. Інноваційні технології. Навчання раннього читання за методикою Г. Домана. URL: <http://romnydzvinochok.com.ua/metodichna-skarbnichka/inovacijnitehnologi/navchannja-chitannju-zametodikoju-glenadomana.html>. (дата звернення 12.06.2022).
23. Інноваційні технології. Навчання раннього читання за методикою М. Зайцева. URL: <http://romnydzvinochok.com.ua/metodichna-skarbnichka/inovacijnitehnologi/navchannja-chitannju-zametodikoju-zajceva.html>. (дата звернення 12.06.2022).
24. Інноваційні технології. Навчання раннього читання за методикою О. Декролі. URL: <http://romnydzvinochok.com.ua/metodichnaskarbnichka/inovacijnitehnologi/navchannja-rannomuchytannju-zametodykoju-dekroli.html>. (дата звернення 12.01.2021).
25. Іщенко О. Л. Українська мова та читання: підруч. для 3 кл. закл. загал, серед, освіти (у 2-х частинах) : Ч. 2 / О. Л. Іщенко, А. Ю. Іщенко. Київ : Літера ЛТД, 2020. 112 с.
26. Іщенко О. Л. Українська мова та читання: підруч. для 3 кл. закл. загал, серед, освіти (у 2-х частинах) : Ч. 1 / О. Л. Іщенко, А. Ю. Іщенко. Київ : Літера ЛТД, 2020. 112 с.
27. Качак Т. Б. Зарубіжна література для дітей [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закладів / Т. Б. Качак, Л. М. Круль ; М-во освіти і науки України. К. : Академвидав, 2014. 416 с.
28. Качак Т. Б., Круль Л. М. Дитяча література: навчально-методичний посібник (для студентів спеціальностей «Початкова освіта», «Дошкільна освіта»). Івано-Франківськ: Тіповіт, 2014. 236 с.
29. Качак Т. Дитяча література та методика навчання літературного читання. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2020. 62 с.
30. Качак, Т. "Дівчачі тексти": фемінний дискурс у сучасній українській прозі для юних читачів. *Слово і Час*. 2017. № 4. С. 79-90.
31. Качан, А. Найповніша бібліографія про Анатолія Костецького. *Українська літературна газета*. 2019. № 7 (12 квітня). С. 19.
32. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс: навчально-методичний посібник для студ. Вищих навч. закл. Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.
33. Кравцова Н. Українська мова та читання : підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти. У 2-х ч. Ч. 1 / Н. Кравцова, О. Придаток, В. Романова. Тернопіль : Підручники і посібники, 2020. 144 с.
34. Кравченко, Т. Країна сонячного добра Всеволода Нестайка. *Українська мова і література в школі*. 2020. № 5. С. 63-64.
35. Крижанівська, М. Урок літературного читання у 1 класі. *Початкова школа*. 2018. № 5. С. 20-22.
36. Кротюк, О. (Не) ювілейні роздуми про дитячу літературу [Текст] : з нагоди 85-ліття Анатолія Григорука. *Літературна Україна: газета письменників України*. 2017. № 12 (23 березня). С. 15.
37. Кузьменко, В. Українські візії англійської дитячої літератури. *Літературний Чернігів*. 2018. № 4/84. С. 149-152.
38. Кучер, Т. Формування ключових компетентностей на уроці літературного читання в 2 класі. *Початкова школа*. 2018. № 4. С. 22-24.
39. Лизак, Н. Мета і завдання читання в післябукварний період навчання грамоти. *Початкова школа*. 2019. № 2. С. 9-11.
40. Логачевська, С. Реалізація особистісно орієнтованого підходу у формуванні читацьких умінь у 1 класі Нової української школи / Світлана Логачевська, Олена Іщенко. *Початкова школа*. 2018. № 5. С. 12-14.
41. Луців, Світлана Ігорівна. Педагогічні методи формування соціокультурних цінностей учнів початкової школи на уроках української мови та літературного читання. *Наукові*

записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки : Науковий журнал. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. № 3. С. 195-199.

42. Мазур Н. Застосування методів критичного мислення на уроках у 3 класі. *Початкова шк.* 2020. № 1. С. 59–60.

43. Мариненко, І. Вишиванка – душа українського народу : інтегрований урок читання та образотворчого мистецтва. *Початкова школа.* 2018. №1. С.48–51.

44. Мартиненко В. Формування змісту літературного читання молодших школярів: сучасний вимір. URL: lib.iitta.gov.ua >PDF. (дата звернення 12.06.2021).

45. Мартинюк, О. Урок літературного читання для 3 класу відповідно до оновленого кола читання. *Початкова школа.* 2017. №5. С.6–8.

46. Марченко, Н. КЛЮЧ до читання. *Початкова школа.* 2018. № 2. С. 54–57.

47. Методика викладання літературного читання: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Укл. Киричок І.І. Ніжин: НДУ, 2016. 343 с.

48. Міхольська, О. Урок читання у 2 класі. *Початкова школа.* 2020. N 7 (613). С.17–19.

49. Мусійчук Інна Петрівна. Нетрадиційні методи навчання читання в початковій школі: навч. пос. Хмельницький, 2017. 35 с.

50. Опис ключових змін в оновлених програмах початкової школи Внесені вчителями, батьками та науковцями під час відкритого обговорення на платформі EdEra, затверджені рішенням Колегії МОН від 4 серпня 2016 р., оприлюднені на сайті МОН 11 серпня 2016 р. http://ukrmon14-new.ed-era.com/opus_zmyn.html. (дата звернення 2.06.2021).

51. Осадча Ю. Сучасна дитяча зарубіжна література. *Всесвітня література в сучасній школі.* 2016. N 3. С. 46-50.

52. Осіпова С. Впровадження інноваційних технологій у процесі викладання літературного читання в початкових класах. XIII Хмурівські читання – кафедра TiMCO. Обласна науково-практична інтернетконференція. 2017. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura13/osipova-svitlana-illivna-vprovadzhenneyainnovatsijnyh-tehnolohij-u-protsesi-vykladannyaliteraturnoho-chytannya-v-pochatkovyh-klasah>. (дата звернення 12.06.2022).

53. Парахонько, І. Казка в гості завітала, діток розуму навчала: робота над змістом української народної казки “Кривенька качечка” з дітьми старшої групи. *Дошкільне виховання.* 2021. N 1. С. 27-29.

54. Поклад, Н. Вірші для дітей. *Літературний Чернігів: Щоквартальний мистецький журнал літературної спілки "Чернігів".* 2016. N 1. С. 186-198.

55. Разгільдєєва, Л. Урок навчання грамоти в 1 класі. *Початкова школа.* 2020. № 10(616). С. 15-18.

56. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах: посібник для вчителя. Київ: Освіта, 2017. 291 с.

57. Савченко, Олександра. Методика роботи з ілюстративним матеріалом на уроках літературного читання. *Початкова школа.* 2016. N 12. С. 4-10.

58. Савчук А. Українська мова та читання: підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти. У 2 ч. Ч. 2 / А. Савчук. Тернопіль : Підручники і посібники, 2020. 144 с.

59. Садівська, В. Новочасна дитяча проза в контексті сучасної освіти / В. Садівська, О. Сова. *Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах.* 2014. N 5. С. 14-17.

60. Сапун Г. Українська мова та читання: підруч. для 3 кл. закл. загал. середн. освіти. У 2 ч. Ч. 1. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 128 с.

61. Сарваді, О. Поезії, окрилені і гарні, чекають нас у чарівній кав'ярні: урок позакласного читання 3-го класу. *Учитель початкової школи.* 2018. N 9. С. 36-38.

62. Сенцовський, В. І. П'ять пелюсток бузкового квіту: оповідання та п'єси: для дітей молодшого шкільного віку. Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2019. 44 с.

63. Співак, Б. Урок позакласного читання, 4 клас / Б. Співак, І. Базарницька. *Початкова школа*. 2017. №5. С.9–11.
  64. Тернавич, Т. Урок позакласного читання в 3 класі. *Початкова школа*. 2019. №4. С.26–27.
  65. Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ (Савченко О. Я., Шияна Р. Б.). URL: <https://mon.gov.ua> > osvita. (дата звернення 12.06.2022).
  66. Ткач, Л. Гумористичні вірші дітей. *Літературний Чернігів*. 2019. N 4/88. С. 185-188.
  67. Тоцька, Т. Філософія для дітей та дорослих: за творами В. Сухомлинського. *Дошкільне виховання*. 2018. № 8. С. 20-23.
  68. Третяк, А. Знайомтеся: персонажі сучасних дитячих книжок. *Дошкільне виховання*. 2019. № 6. - С. 14-16.
  69. Цікаве читання в НУШ: урок від фіналістки Global Teacher Prize Ukraine. URL: <https://nus.org.ua> > articles > ts. (дата звернення 12.06.2021).
  70. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Частина 1. Тернопіль : Астон, 2020. 160 с.
  71. Чумарна М. І. Українська мова та читання : підручник для 3 кл. закладів загальн. серед. освіти : у 2-х ч. Ч. 2. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. 160 с.
  72. Якубіна, Ю. В. Від Свіфта до Роулінг: англійські письменники і дитяча література: рецензія на навчальний посібник: Бобир О. В., Михед Т. В. Студії з історії англійської дитячої літератури. Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2018. - 264 с. Література та культура Полісся : Збірник наукових праць / Відп. ред. та упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. Вип. 91 : Серія "Філологічні науки", № 10. С. 299-304.
  73. Яремко, Н. Письменники рідного краю. *Початкова школа*. 2019. № 4. С. 8–10.
- Додаткова:**
1. Билиця, І. Вивчення життя та творчості Лесі Українки на уроці літературного читання у 4 класі. *Початкова школа*. 2018. № 2. С. 17–20.
  2. Вольхин, М. С. Социокультурный аспект изучения басни в школе. Молодой ученый. 2016. № 9 (113). С. 1078-1082. URL: <https://moluch.ru/archive/113/29475/> (дата звернення: 22.06.2021).
  3. Воронина, Леся. Леся Воронина: найважливіше для мене, щоб дитина, яка прочитала мою книжку, стала хоча б трохи добрішою і розумнішою. Дивослово: *Українська мова й література в навчальних закладах*. 2016. N 12. С. 56-60.
  4. Калюк, М.Я із пензликом дружу: збірка віршів для дітей; худож. А. Коноваленко. Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2015. 36 с.
  5. Кацубо, Я. Урок літературного читання в 3 класі з елементами гуманної педагогіки Ш. О. Амонашвілі. *Початкова школа*. 2019. № 5. С. 16–19.
  6. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. К. : Академія, 2016. 352 с.
  7. Качак Т. Б. Зарубіжна дитяча література: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. К. : Академвидав, 2014. 416 с.
  8. Квач, О. Олександр Довженко "Зачарована Десна": (урок літературного читання у 4 класі). *Початкова школа*. 2020. № 10(616). С. 20-23.
  9. Киричок І.І., Яременко І.І., Тонконог І.В. Педагогічні умови формування культури діалогічної взаємодії у молодших школярів у роботі над казкою. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич, 2020. № 29. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209466/> с. 206-211.

10. Киричок І.І., Коросташивець О.О. Педагогічні умови формування літературознавчої компетентності молодших школярів на уроках «Літературне читання» в системі «трьох кіл читання». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 76. С. 52-60.
11. Киричок І.І., Четверова Д., Тонконог І. Педагогічні умови формування соціальної компетенції молодших школярів на уроках літературного читання при вивченні комічних жанрів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2021. Випуск № 38. том 1. С. 211-219.
12. Киричок І.І., Бугаєць Н.О. Використання ІКТ при вивченні учнями початкової школи мовно-літературної та інформатичної галузі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 78.
13. Климова, Г.В. далекі часи і краї гайнем по знаннями нові: урок літературного читання у 4-му класі. *Учитель початкової школи*. 2017. N 1. С. 46-48.
14. Куракіна, Т.Невмирущий Кобзар : (літературне читання, 2 клас). Початк. шк. 2017. № 3. С. 7–9.
15. Кучер, Т. Формування ключових компетентностей на уроці літературного читання в 2 класі. *Початкова школа*. 2018. № 4. С. 22–24.
16. Луцевська, Оксана. Золоте колесо року: збірка оповідань; авт. перед. М. Павленко. К. : Смолоскип, 2011. 104 с.
17. Лящук, Л. Тарас Шевченко – видатний син України : (літературне читання, 4 клас). *Початкова школа*. 2018. №1. С.26–29.
18. Марченко, Н. Письменник, укорінений у майбутнє : (до 70-ліття від дня народження Анатолія Костецького). *Початкова школа*. 2018. № 12. С. 52–54.
19. Марченко, Н. Півстоліття Івана, або Осягнення батьківства та гармонійної родинності : (до ювілею Івана Андрусяка). *Початкова школа*. 2018. № 12. С. 54–55.
20. Пелех, О. П. Актуальність проблеми викладання української літератури для дітей майбутнім педагогам початкової школи. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*/ Міністерство освіти і науки України, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. № 4 : П'яті Бугайківські читання. С. 31-35.
21. Плешко, Н. Тарас Шевченко. "вітер віє-повіває..." : (урок літературного читання у 4 класі). *Початкова школа*. 2020. № 10(616). С. 19-20.
22. Пліс, Т.Всеволод Нестайко "Троє за парканом: (урок літературного читання, 4 клас). *Початкова шк.* 2020. № 11/12(617-618). С. 33-35.
23. Подановська Г.В. Шляхи формування комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти на уроках літературного читання та роботи з дитячою книжкою. *The scientific heritage*. 2021. No 61. С. 14-18.
24. Прикмета, О. Розробка уроку з позакласного читання, 2 клас. *Початкова школа*. 2018. №1. С.30–31.
25. Разгільдєєва, Л. Урок літературного читання. *Початкова школа*. 2020. № 1. С. 16–18.
26. Савченко, О. Методичні рекомендації до впровадження програми з літературного читання у 3 класі. *Початкова школа*. 2020. № 9(615). С. 7-13.
27. Слабинська, Н. Інтегрований урок української мови і читання у 2 класі : за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко. *Початкова школа*. 2020. № 3(609). С. 21–25.
28. Фещенко, Н. У країні знань. Твори з науковою інформацією: (урок літературного читання у 4 класі). *Початкова шк.* 2020. № 11/12(617-618). С. 31-32.

29. Філатова О.С. Українська література 20-30-х років ХХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія: навчальний посібник / О.С.Філатова, О.В.Казанжи. Миколаїв: Іліон. 2013. 235 с.
30. Чудак, Н. В.Реалізація методу проєктів на уроках літературного читання: проєкт "Дружба з книгами - це свято" у 3-му класі (за підручником О. Я. Савченко). *Початкове навчання та виховання*. 2016. N 16/18. С. 58-66.
31. Eshboyeva Durdona. Techniques and Methods for improving Reading skills. Р. 66-68. URL:cyberleninka.ru>article/n/techniques-and...reading... (дата звернення 12.06.2022).